

כ"י תשא תשע"ז

פרשת שכוע

מה המיויחד בארון? (חלק ג')

הרבי יוסף כרמל, ראש כולל ארץ חמדת

מצאו דעות ראשונים כי היו שלשה ארכנות (הזכרו אותן גם בדברינו [לפרשת תרומה](#)).

* הארון עם הלוחות, העשו זהב מבחוץ ומבפנים, ועליו הכפורת והכרובים (שמות כ"ה).

* ארון העץ, שבו היו שברי הלוחות (דברים י').

* הארון השלישי קשור לנושא המלחמה, כמפורט בפסוקים: "וַיְהִי בְּנֶסֶע הָאָרֶן וַיֹּאמֶר מֵשֶׁה קֹמֶה יָקֹעַ וַיַּפְצֹז אִיכְזָקִים וַיַּגְנֹז מְשֻׁנָּאֵיךְ מִפְנִיךְ: וַיְבָנֵה לְאָמֶר שָׂבָה יָקֹעַ רְבָבָת אַלְפִי יִשְׂרָאֵל" (במדבר י').

ניתן לומר כי נוכחות השכינה במחנה ישראל, מבטיחה את הניצחון במלחמה ואת חוראותם של רבבות החיילים בשלום לבתיהם.

nocחותו של הארון בזמן המלחמה, נזכرت גם בספר שמואל, בדברי התוכחה המסורתה של אוריה החתי לדוד. ואלו דבריו:

"יְאָמַר אָמַר אָמַר דָּוד הָאָרֶן וַיְשָׁרָאֵל וַיְהִזְבָּה יָשָׁבִים בְּפֶפֶת וְאַדְנִי יוֹאָב וְעַבְדִּי אַלְעִין עַל פְּנֵי הַשְׁׂדָה חֲנִים ..." (שמואל ב י"א).

ר' מטראני (שם) הקשה: "אפשר שהיה משלח דוד הארון במלחמה, [אחר] שהעה אותו בכבוד גדול?! (עיר דוד)" ותרץ האברבנאל "וכבר כתבתי במא שקדם, שהארון הזה לא היה בו לא לוחות הברית ולא שברי לוחות, ولكن לא קראו ארון ברית השם, אבל היה ארון שעשו להביא בו האפוד והאורנים ותוממים,... והיה עליהם תנید תמיד במלחמה וככה עמו כדי לשאול בהם בשעת הצורך".

לפי דבריו, אכן מדובר בארון שהיה מלאה את הצבעה בשדה הקרב והאפוד והאורנים ותוממים היו מונחים בתוכו. לדבריו nocחות הארון נדרשה לא מבחינה סגולית אלא מבחינה טכנית. במקרה הצורך היה אפשר לקבל תשובה והדרכה מהקב"ה תוך שימוש באורנים ותוממים.

ברשותכם, נציג את ההסבר הבא: כוחו של עם ישראל באחדותו. בזמן שהם מאוחדים הקב"ה משכך שכינתו עליהם.

סגוריית האחדות מתגברת גם אם הקיטורוג שנוצר מכוון בחטא החמור של עבודה זורה. כך לימדנו הנביא הושע: "חֲבוּר

עֲצָבִים אֲפָרִים הַפָּחַד לוֹ" (ד"ז) וכמו שפירשו חז"ל במדרשי הלהכה: "יר' אלעזר בן ר' אלעזר הקפר אומר גדול השלום שאפיקו ישראל עובדין עבודה זורה ושלום ביניהם כביכול אמר המקומן אין השטן נוגע בהם שנאמר חבר עצבים אפרים הנה לו" (ספר במדבר פרשת נsha פיסקא מב).

האורנים ותוממים, עליהם חקוקים שמות כל השבטים, הם סמל האחדות. לכן דווקא הם נלקחים למלחמה, בארון מיוחד, כדי להבטיח את הניצחון.

כך הסביר הר' מישך חכמה" את היעלמותם של האורנים ותוממים אחרי ימי דוד. מכיוון שבימי שלמה נזרע זרע הפירוד ומיד אחרי מותו נחלק העם ונתפלו הממלכות, אי אפשר היה יותר להשתמש בהם. שהרי כל נסיוון לשאול בהם היה מציף את בעיית הפלוג.

האורנים ותוממים מצטרפים בכך אל הכרובים העומדים על הכפורת, שהרי גם הם עומדים פנים אל פנים. אומנם ההסביר הרגיל הוא שעמידתם מסמלת את היחס בין ישראל והקב"ה, אבל אנו נציהר שכאשר יהודים פונים אל אלה, ופניהם איש אל אחיו, הם בבחינת יושים רצונו של מקום".

שבשבוע הבא, בע"ה, נמשיך לברר היבט רוחני נוסף של הארון ומtopic לכך נבון עוד יותר את דבריו של אוריה החתי.

הבה נתפלל כי גם אנו נזכה לאחדות "לך כנסו את כל היהודים",

ונזכה להיות בבחינת פנים אל פנים עם אחינו בארץ ועם אחינו שבשמיים.

לע"ג
ר' אליהו ברמל ז"ל
נלב"ע
חי באיר תשע"ו

לע"ג
יחזקאל צדיק ז"ל,
נלב"ע
י"א באיר תשע"ו

לע"ג
רבי יעקב ז"ל
בן אברהם ועיisha וחנה
בת עיש ושמחה סbag

לע"ג
הר' שלמה מרוזל ז"ל,
חבר הנהלת 'ארץ חמדת'
נלב"ע
י"א באיר תשע"א

לע"ג
ר' מאיר ז"ל
בן יחזקאל שרנא
ברכפלד

לע"ג
מרת שרה ונגורובסקי ע"ה
בת ר' משה זאב
נלב"ע י' בתמוז תשע"ד

לע"ג
הר' אשר וסרטיל ז"ל
נלב"ע
טי בכסלו תשס"ט

לע"ג
מר שמואל שם ז"ל
חבר הנהלת 'ארץ חמדת'
נלב"ע י"ז בסיוון תשע"ד

לע"ג הרבי יוסף מרדכי שמחה שטרון ז"ל נלב"ע כ"א באדר א' תשע"ד
לע"ג הנופלים במערכה על הגנת המולדת הייד

הַמְדָת הַחִינּוֹר

הרב יוני לביא, מנהל מוקד "חברים מקשיבים" לנוער (טל': 54-5000-5999-1599) בכל נס, ובאחד:
makshivim.org.il
 ובאינטרנט levavot.org.il

אבא ואמא, רציתי לומר לך...

- * שמעתי אתכם מקטרים לחברים על זה שיש לכם ילד בגיל ההתבגרות. התלוננתם עלי ועל ההתנהגות שלי והוספותם "ילדים קטנים – צרות קטנות. ילדים גדולים – צרות גדולות". טוב, אז באמת שאני משתתף בעצרכם, אבל אולי כדאי שפעם אחת גם אתם תשתתפו בשלי. לא תמידו, אבל לא לפחות מה שקשה להיות הורה לבן מתבגר, קשה להיות אחד כזה בעצמך...
- * בתוך עולם מטורף ומבלבל כמו שלנו, בתוך ים של הורמוני, פיתויים וסערות של גיל ההתבגרות, אתם משתמשים לי סוג של עוגן שאפשר להיאחז בו בתוך כל הבלגן שמציף אותך. גם אם לא הגיע להסכמות בכלל דבר, עצם זה שאתם אומרים את דעתכם בצורה עקבייה, ברורה ומוסברת, עוזה לי סדר בחיים ונותן לי כיון. בקשה אלتفسיקו.
- * אל תיבחו ואל תמהרו לוטר כשאתם מבקשים ממוני עזרה בבית או יותר השקה בלימודים, ואני מתחילה להתווכח או להתעכון. זה בסוד. זה חלק מהתפקיד שלי ואני מקפיד לשחק אותומצוין. כדי שגם אתם תملאו את שלכם ותדרשו ממני מה שצריך כדי שלא אפספס את עצמי ואת הפטונצייאל שיש בי.
- * אל תפארו לפני היזדים שלכם בקשר החברי המעלוה שלנו, ותתנהגו לידי בצורה 'קולית' ו' מגניבת'. אולי זה נכון ונחמדה לפעמים, אבל זה לא מה אני צריך. חברים יש לי מספיק. אני חייב שני הורים שידעו גם להיות חזקים, להגיד לי לא' ולהסתכל עלי לפעמים מלמעלה ולא רק בגובה העיניים.
- * מצד שני, קשה לי שאתה משגירים לי פקודות ומנחיות עלי דברים כמו שעשיתם כשהיית בן חמוץ. אני כבר נמצא במקום אחר ובסלב אחר בחיים. אני מסוגל גם להבין ולהזדחות עם דברים. בקשה דברו איתי. תסבירו. תפתחו שיחה. גם אם בסוף לא הגיע להסכמה מלאה, יש סיכוי טוב שנגע להבנות. האם זה לא עדיף?
- * גם אם אני נרתע לפעמים כשאתם מנסים לגעת בי, אין לכם מושג כמה אני צמא לאחלה ומגע. בעולם הוירוטואלי הקי שאני משוטט בו כל כך הרבה שעות ביום, יש הרבה דיבורים על אהבה ועל קשר אבל מעט מאוד מן הדבר האמתי. יש המון מסך ומעט מאוד מגע. תרצו לעצמכם להגניב לי לפעמים חיבור, ליטוף או לפחות טפיחה על השכם. אין לכם מושג כמה אני צמא לזה.
- * כשאתם חוזרים מהעבודה – עשו טובה וכבו את הטלפון לזמן מה. תנו לנו, הילדים, לפחות לכמה דקות, את התהוושה שאתם איינו עד הסוף. אחרי שכח היום לא היותם בבית, תוכיוו לנו שאחנו חשובים לכם יותר מכמה אנשים שמחפשים אתכם עכשו.
- * לפעמים כשאנחנו יושבים ומדברים – הצלולאי שלכם פתואם מצצל. תדעו שגם אתם מציצים בזג, גם אם בסוף בחרתם לא לענות, כבר קלטנו את המסר מה סדר העדיפויות שלכם ושיש דברים מסוימים שבשבילם תנפנו אותנו הצדיה ...
- * אנחנו שומעים את האנומים וההטיפות שלכם אבל מקשיבים הרבה יותר לחיים שלכם. לא יעוז מה תגידו, לאיזה גובה תרימו את הקול וכמה תנפפו בידים בהתקבות – אם בפועל ההתנהגות שלכם מושדרת משהו אחר. אנחנו את המסר כבר קלטנו...
- * אתם פשוט לא נורמליים. קניתם לי סמארטפון חדש ליום הולדת 16 ונתתם לי אותו פשוט ככה. בלי שום אפליקציה הגנה, בלי שום כללים לשימוש. כן, אני יודע שאתם תמיד מפמפים לי שאני "כבר בוגר" ושותם "סומכים עלי שאדע להתמודד", אבל תבינו שהוא לא קשור בכלל לבגרות או לסלמון. לגוש עם אינטרנט לא מוגן ולהישאר נקי, זה כמו להיכנס לים ולהישאר יבש. אין דבר כזה בעולם. ואני מתבביס לפרט יותר מזה ...
- * נב' כשאני אומר לכםليلת טוב בשתיים עשרה בלילה והולך למיטה עם הצלולאי (כי אני צריך אותו בתור שעון מעורר...). בשביבכם אולי היום כבר נגמר אבל בשביili הוא רק מתחיל. אין לכם מושג כמה שעות גלשטי וכמה סרטים טחנתי כשאתם כבר הייתם עמוק בחולמות. אחרי זה אתם מתפלאים למה אני לא מצילח להתעורר הבוקר ...
- * אם אמרתם לי לחזור עד 11 וחזרתי באחת זה לא אומר ששמתי עליהם פס (עובדת שלא חוזרתי בשלוש...). אני פשוט לא יכול לעשות בדיק מה שאמרתם כי אני חייב להוכיח לכם ולעכמי שאין כבר ליד קטן ויש לי חיים ממש ובחירה ממש. ועדין לא התעלמתי למורי ממה שאמרתם.
- * במילים אחרות, גם אם נראה לכם שמה שהכי חשוב לי ומשמעות עלי זה החברים, הסניף ואניטרנט, אין לכם מושג כמה אתם ממשוואתיים בשביili. אין לי עוד הורים בעולם חוץ ממכם.
- * אל ת Abedו את הסבלנות או את העשונות מול הדקלום הקבוע שלי "בסדר", "כלום" וסבבה" או משפט המשפט: "נו, דיAMA, תפסיקי לחפור". טוב לי לדעת שאתם מתעניינים بي ולא היתי רוצה שתפסיקו. גם אם אני משחק אותה לפעם קשה להשגה או מעמיד לפניכם מכם, היתי מתכוז מאד אם הייתם מותרים עליו וממהרים לסתת.
- * גם אם נראה לכם לפעם מכם לא מכירם אותו" ו"מי יודע מה יצא ממנה", שמעתי מסבא וסבתא שגם עליהם הם אמרו את אותם הדברים לפני שלושים שנה, ובסוף התברר שיצאתם לא ואפילו די דומים להם. אז מי יודע ...

חמדת האנציקלופדייה התלמודית

הפרשה באנציקלופדייה התלמודית

וירא העם כי בשש משה לזרת מנו החר ויקח העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר יילכו לפנינו וגוי. (לב א)

זכירת מעשה העגל

מתי ואיך מקיימים את המצווה לזכור את מעשה העגל?

נאמר בדברים (ט ז) : זכר אל תשפח את אשר הקצפת את ה' אללה בפזבר, ואמרו בתורת כהנים (ריש פרשת בחוקותי) : יכול בלבבך? כשהוא אומר "אל תשכח" הרי שכחת הלב אמרה, הא מה אני מקיים "זכורה" - שתהא שונה בפז. והסתפק הרמב"ן

זכירת מעשה העגל. מצות זכירת

החתא שחתנו במעשה העגל.

כך יב טורים ריד-רטו

(בספר המצוות בעשין הנוספחים ז) אם זהה זהה למקצתם עצם, הינו לאני דор המדבר; או שהיה מצוה לדורות, ונענית לדעת חסד האלקים עליינו ושומרו ברית

אבותינו, ולתת הודאה לשמו ולברך אותו על הכל, וכענין שהנביא מזכיר : עמי זכר נא מה יעצ בליך מילך מואב ומיה ענה אותו בלבעם בז' בעור וגוי למן דעת צדקות ה' (מיכה ו)

ה), ואם כן ראוי למנotta מצוה מן המצוות. וכך כתוב החרדדים (עשין פד ס"י כב-כג ולאינו פ"א ס"י יג) שספק דוריתא לחומרה. וכענף למוצה זו כתוב, שאם מצוים אנו לזכור מה שהקציפו אבותינו במדבר, קל וחומר:

חשיבות לכל איש ואיש לזכור מה שהוא בעצם הקציף מיום היותו. וכן חובה לזכור עונות אבותינו הקרובים לנו, כמו שנאמר: והתנדזו את עונם ואת עון אביהם (ויקרא כו מ), ונbose מ לפני יתברך, וזה יכנע לבבנו העREL. ואפשר לקיים מצות זכירה זו בכל יום.

מוני המצוות הראשוניות, כגון הרמב"ם והסמ"ג והחינוך, לא מנו זכירה זו בכלל מנין המצוות, לא במצוות העשה ולא במצוות הלא עשה. הקרון אורחה (ברכות דף ה המaspfer) ביאר שהרמב"ם לא מנה אותה מפני שלא נאמר בתלמוד, ולא מסתבר להזכיר תמיד מעשה העגל. וערוך השולחן (ס"י ס"ה) ביאר שנאמרה רק לדור המדבר (ולא הביא את דברי הרמב"ן הנ"ל). המגן אברהם (ס"י ס"ק ב) כתוב לקיים זכירה זו כဆומר ברברת אהבת עולם תיבת "ליחוץ באהבה" - פרט לאותה שעיה שלא היו אוהבים את השם. ובסידור רבי יעקב עמדין כתוב שבזה מקיים זכירה בלב. ומה שלא תינקו לה קריאה מיוחדת כמו בזכירת מעשה

עמלך, ביאר המגן אברהם (שם) שהוא מפני שהוא גנותם של ישראל.

השיעור שכורכים בו את הפרשיות של תפילהן, שנהגו שרוויה של עגל (עי' רמב"ם תפилиין פ"ג ה'ח ושולחן ערוך אורח חיים לב מד), ביאר השימוש ראב (בhalachot קטנות של הראי'ש הלכות תפילהן) שהרי זה כדי שיזכור מעשה העגל ולא יחטא, שנאמר: המעת לאנו עון פעור אשר לא הטהרנו מפניהם המעת לנו את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנה (יהושע כב יז).

שות במראה הגוף

(מתוך ח"ד)

Mexico City, Mexico

מקסיקו סיטי, מקסיקו
מנחם אב, ה'תשנ"ח

הגשת סתם יינס ע"י "קייטרינג" יהודי, לגויים, בכוסות זכוכית המשמשות גם יהודים

שאלת

בקהילתנו חברת קייטרинг בעלות יהודית הפעלת בית-הכנסת. אולם זה מושכר גם לאירועים של אינס יהודים וההכנסות בחלוקת עוברות לקופת בית הכנסת. גם באירועים אלה האוכל הינו כשר אבל הין הינו "סתם" יינס. לא מערבים יין זה כМОבן במאכלים בזמן הבישול. הין מוגש בכוסות זכוכית, אותן כוסות המשמשות גם לאירועים של הקהילה. האם מצב זה תקין מבחינה הלכתית הן מבחינת ערכית האירועים לשאינם יהודים בהתחשב בתועלת הכלכלית לקהילה והן מבחינת השימוש בכוסות.

תשובה

א. מותר לחברת קייטרинг בעלות יהודית להגיש אוכל כשר¹ במסיבות של גויים, ובלבד שלא יהיו אלה מסיבות הקשורות לפולחן דתי.²

- ב. טוב להחמיר שלא להגיש להם סתם יינם בסעודות אללה³ ויין כשר מותר.⁴
- ג. במקומות הפסד⁵ גם מותר להגיש להם סתם יינם⁶ בכוסות זכוכית⁷, המשמשות גם למסיבות של יהודים, בתנאי שתמשישן של כוסות אלה תמיד בקר.⁸

¹ שוייע' יורה דעתה סי' זעיף א). ודוקא דברים האסורים מן התורה אסור להגיש להם, כי אז יש גזירה שמא יבוא הוא עצמו לאוכלו, מה שאינו כן בדברים המותרם, ובתנאי כMOVON שקיימת ההשגה המקובלת על כשרות האוכל.

² שם (סי' קנא זעיף א). ונראה שבכל זה מסיבות ביום חגוג ל"קדושיםם" וכדומה.

³ שם (סי' קכג זעיף א וברמ"א, ועיין גם סי' קלג זעיף א), ומכוון שמדוברים מעריכת מסיבות הכוללות הגשת סתם יינם, הרי זו בכלל סחרה שהיא הנהנתה מסתם יינם.

⁴ "בית יוסף" בשם "אורחות חיים" (סי' קלג זעיף ג) וכן פסק הט"ז (שם סי' ג). ועיין עוד ב"דרכי משה" (שם סי' א). יש להסביר שבדרך כלל היינות הנקראים בשם "אורחות חיים" (ס"י קלג זעיף ג) ובשותית "דבר החישע" עיין ברמ"א (סי' קכג סי' א) ובש"ץ (ס"י קכד סי' ק ע"ב ובסי' קלג סי' ק כו), ועיין עוד בפתח תשבחה (ס"י קכג סי' ק ב) ובשותית "דבר החישע" (ח"ג סי' ב) ומהר"ם שיק (ח"ו י"ד קן). لكن אם יש לחשש שMASIVOT אלה תשבחה אם לא ייגשו סתם יינם ויהיה הפסד ההפוך לקהילה זהה מוקם הפסד שבו מותר ליהנות מסתם יינם. אמנם, אם אפשר, עדיף שבעל הקיטיריג ישיל פועל נכרי שלו לknutot את היהן עבור הנקרים המוזנים לשאודות אלה, עיין רמ"א (ס"י קלב סי' ה) ושי' (שם סי' ק ב) ובגר"א (ס"ק ל).

⁵ בנהנה שמתיקיים התנאים הבאים (כמשמעותן מן השאלה): (א) אין משלימים בסתם יינם ואין מעריבים אותו באוכל; (ב) הגשתו היא בקר ולא בחם (כגון "פונטיש"); (ג) המשגיח יפקח על ביצוע הסעיפים הקודמים בנוסף לאמור בהערה 1.

⁶ יש מחלוקת הראשונים לגבי דין הכלשות כל זכוכית לפ██ח, עיין בש"ע אורחות חיים (ס"י תא זעיף כו) ב"בית יוסף" וב"דרכי משה" שם. ולענין שאר האיסוריםربו לאחרוני הסוברים שאף רמ"א מתיר בהדחה בלבד, ולכל היוטר דינם של כל הזכוכית כדין מתקצת (עיין פרי מגדים, משbezחות זהב" ס"ק לא). ועיין "מגן אברהם" שכتب שהוא דוקא בין נסך מדלא חלק רמ"א על המחבר בירוח דעה (ס"י קלה סי' ח) ודאי לדין בסתם יינם יש להקל, ועיין עוד ב"יביע אומר" (ח"ד חאו"ח סי' מא, ובעיקר באות ז) שהביא שם דברי אחרים לעניין יתר האיסורים.

⁷ כאשר השימוש בכוסות הינו בצדנו בלבד ניתן להקל להשתמש בהם גם בסתם יינם, ויש להזכיר זאת מדברי הש"ך בירוח דעתה (ס"י צא סי' ב) שלכתהילה מותר להשתמש באיסור בכל היתר שדרכו בהדחה, וכן בין שאין בו שמנוניות, וביחסו להשתמש של אירופים שמקפידים על נקיון לפני כל אירוע, וכן בט"ז מתייר להשתמש בליח צדון בכללי שהשתמש בו לאיסור צדון, ועיין בסמ"ג שפ"ג סי' ק ג. אולם לסוברים שדין כל זכוכית הוא כדין כל חרס יש אוסרים ויש מתרים, עיין שי' שם (ס"ק ד), וביחד לעניין יון נסך, עיין סי' קלה.

וראייה להתיר השימוש אף לכתהילה שימוש - איפלו קbow ולא רק בדרך עראי - אפשר להביא מדברי רמ"א בירוח דעתה (ס"י קכא סי' ה), לפיהם אף אם נאמר שבשלב, מכל מקום האיסור להשתמש דרך קבע הוא דוקא בכללי שלulosים להשתמש בו בחמיון. אך כפי שהדגשנו, מדבר דוקא בשימוש בקר, וכן אין לחוש.

על אף האמור לעיל עדין קיימים שני עולות לשוברים שדין כל זכוכית ככל מתקצת:

(א) כבוש - דהיינו ששאריות יין עלולות להישאר בכוסות וותר מעשרים-זארבע שעות עד להדחתן ויש אפוא לחושש לבלייה בדפנות כל זכוכוכית ע"י כבוש; (ב) בליעת איסור בחם - כאשר מדחים את הכוסות במדיח-כלים במים חמימים ויש בהם שריאות יין. אכן יש להתייחס באופן זה, לפי האמור לעיל, שכן השתייה של יינות כשרים מכוסות אלה במסיבות היהודים היא תמיד בצדנו, שאם לא כן, יש לאסור שימוש בקביעות, לפי הרמ"א הנ"ל. ועיין עוד ב"ערוך השולחן" (ירוח דעתה סי' קכא סי' ב).

כל מקום צריך ליזהר לכתהילה שהדחת הкусות תיעשה בתנאים הבאים: (א) לשפוך את כל שריאות הין קודם הכנסת הкусות למכונת-השטיפה; (ב) לבצע את השטיפה הראשונה במים קרים; (ג) לשטוף את כוסות-היין בפרט, ולא ביחד עם כלים אחרים; (ד) עדיף לשוטפן קודם עבר 24 שעות מתחילה האירוע.

**בשם צוות המשיבים וברכת התורה,
הרבי משה ארנרייך הרבי יוסף קרמל
ראשי הכהול**

חברי הוועדה המסייעת:

הרבי זלמן נחמייה גולדברג
הרבי נחום אליעזר רבינובי
הרבי ישראל רוזן

חדש – "צפנת ישעיהו" מאת הרבי יוסף קרמל

הגביה ישעיהו פעל באמצעות מתקומות הטעורות והדרמטיות ביצור בחו"ל האומה הישראלית, תקופה של ציפויה למשיח שנשברה ברעם אדמה נורא, וחוללה גם מהפרק והפליטי. האור בקצת המנהרה הפצע שוב רק בימי של חזקיה. צפנת ישעיהו, מועודה עד אז מפה מגש אונתו עם שלושה מלכים שעמדו בצומת היסטורי זה בתולדות עמנו: עזיה, המלך שדרש את אהלווהים אך לפק בצעת בעקבות חטאו; יותם, המלך הצדיק ביצור בתולדות עמנו; ואחץ, המלך אשר הিיר בקב"ה אבל לא האמן בהשגחה. בבייאו או, לנכונות ישעיהו, נזכר הרב קרמל, לדברי חכמים וגדיי הראשונים, ומצביע דרך מרתקת לילמוד תנ"ר בעקבות חז"ל. קרייה זו מבירה את התכוונת האלהית ומבררת סוגיות עקרונית באמונה. צפנת ישעיהו מגלה לנו ראה את משמעות הנבאות לדורו של הביא ואת הרלוונטיות שלהם לדורנו.

לרכישה

הספר מטרש מטרש ומדינה בישראל על פי התורה (4 כרכים) מאת הרב נפתלי בר אילן,

יצא לאור בעריכה חדשה בהוצאת מכון "ארץ חמלה".

הספר מתווודד עם אתגרי השעה היהודית העצמאית ע"י נתוח ובירור מקיפים במקורות.

בין הנושאים המרכזיים - מטרש דמוקרטי ומולוכן, שליטון החוק, הפרדת רשות, ביקורת שיפוטית, טוהר השלטון,

מדיניות פיסקלית ומוניטרית, שירות רווחה, כל תרופות, איכות הסביבה, משפט בינלאומי, אמת גנבה,

כבד האדם וחירותו, פיתוח האישיות, ציוויליזציה ועוד ועוד.

זכה בפרס הרוב קוק ובפרס הרוב ישראלי של מכון ארץ חמלה.

